

POGLAVLJE 1. IDENTIFIKACIJA HEMIKALIJE I PRIVREDNOG DRUŠTVA/ PREDUZETNIKA**1.1. Identifikator proizvoda**

TEXTAR FORMULA XT

1.2. Identifikovani načini korišćenja hemikalije i načini korišćenja koji se ne preporučuju

Identifikovani načini korišćenja hemikalije:

Sredstvo za čišćenje kočnica.

Načini korišćenja koji se ne preporučuju:

Nema dostupnih podataka.

Nacionalni centar za kontrolu trovanja:

RAPIDEX TRADE DOO

Uvoznik / Distributer

Adresa: Privrednikova 1, 21000 Novi Sad, Srbija

Broj telefona: +381 21 6510 522 (dostupan od 08-16h)

Email adresa lica odgovornog za bezbednosni list: office@rapidex.co.rs

Website: www.rapidex.co.rs

1.4. Broj telefona za hitne slučajeve

Nacionalni centar za kontrolu trovanja:

Vojnomedicinska akademija VMA

Adresa: Crnotravska 17, Beograd

Telefon: +381 11 36 08 440 (dostupan 24h)

POGLAVLJE 2. IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI**2.1. Klasifikacija hemikalije**

Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Sl.glasnik RS", br. 105/13, 52/17 i 21/19 i 40/23):

Aerosoli 1; H222-H229**Asp.1; H304****Irit.kože 2; H315****Spec.toks.-JI3; H336****Vod.živ.sred.-hron.2; H411***Videti Poglavlje 16 za pun tekst skraćenica i navedenih H oznaka.*

Štetni fizički efekti:

U slučaju nedovoljne ventilacije i/ili korišćenjem proizvoda koje nije u skladu sa uputstvom može doći do formiranja eksplozivnih/lako zapaljivih smeša.

Štetni efekti hemikalije na zdravlje ljudi i životnu sredinu:

Nema dostupnih podataka.

2.2. Elementi obeležavanja

Obeležavanje u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Sl.glasnik RS", br. 105/13, 52/17 i 21/19 i 40/23):

Piktogram opasnosti:

Reč upozorenja:

OPASNOST

Obaveštenja o opasnosti:

- H222 Veoma zapaljiv aerosol
 H229 Posuda pod pritiskom: može se rasprsnuti, ako se zagreva
 H315 Izaziva iritaciju kože
 H336 Može da izazove pospanost i nesvesticu
 H411 Toksično po živi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama

Obaveštenja o merama predostrožnosti:

- P101 Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalažu ili etiketu proizvoda.
 P102 Čuvati van domašaja dece.
 P210 Držati dalje od toplote, vrućih površina, varnica, otvorenog plamena i drugih izvora paljenja. Zabranjeno pušenje.
 P211 Ne prskati na otvoren plamen ili drugi izvor paljenja.
 P251 Ne probijati, niti paliti, čak ni nakon upotrebe.
 P260 Ne udisati sprej.
 P410 + P412 Zaštititi od sunčeve svetlosti. Ne izlagati temperaturama višim od 50°C / 122°F.
 P501 Odlaganje sadržaja/ambalaže u skladu sa lokalnim, regionalnim, nacionalnim/internacionalnim propisima.

Dodatni elementi obeležavanja:

Nije primenljivo.

Informacije koje se navode na etiketi:

Opasni sastojci: Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksan (CAS: 64742-49-0).

2.3. Ostale opasnosti

Kriterijumi za PBT ili vPvB hemikalije:

Proizvod ne sadrži sastojke koji zadovoljavaju kriterijume za identifikaciju kao PBT/vPvB.

Svojstva koja remete endokrini sistem:

Proizvod ne sadrži supstance sa svojstvima u vezi sa endokrinim poremećajima.

Podaci o opasnostima koje nisu obuhvaćene klasifikacijom:

U slučaju nedovoljne ventilacije i/ili korišćenjem proizvoda koje nije u skladu sa uputstvom može doći do formiranja eksplozivnih/lako zapaljivih smeša.

POGLAVLJE 3. SASTAV / PODACI O SASTOJCIMA

3.2. Podaci o sastojcima smeše

Hemijski naziv	Identifikator proizvoda	Koncentracija (%)	Klasifikacija u skladu sa CLP/GHS pravilnikom
Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana	CAS: 64742-49-0 EC: 921-024-6 REACH br.: 01-2119475514-35	95 - < 100	Zap.teč.2; H225 Asp.1; H304 Irit.kože 2; H315 Spec.toks.-JI 3; H336 Vod.živ.sred.-hron.2; H411

Hemijski naziv	Identifikator proizvoda	Koncentracija (%)	Klasifikacija u skladu sa CLP/GHS pravilnikom
Ugljen-dioksid, komprimovani ili tečni; anhidrid ugljenika	CAS: 124-38-9 EC: 204-696-9	1 - < 5	Nije klasifikovano

Podaci o specifičnim graničnim koncentracijama, M-faktorima i procenjenoj vrednosti akutne toksičnosti:

Hemijski naziv	Identifikator proizvoda	Specifične granične koncentracije, M faktor, procenjena vrednost akutne toksičnosti
Ugljovodonici, C6-C7,n-alkani, ciklični izoalkani,<5% n-heksana	CAS: 64742-49-0 EC: 921-024-6 REACH br.: 01-2119475514-35 Indeks br.	Inhalaciono: LC50≥25,2 mg/l (para) Dermalno: LD50≥2800 - 3100 mg/kg Oralno: LD50≥5000 mg/kg

Videti Poglavlje 16 za pun tekst skraćenica i navedenih H oznaka.

POGLAVLJE 4. MERE PRVE POMOĆI

4.1. Opis mera prve pomoći

Opšte mere:

Obratiti pažnju na ličnu zaštitu. Licu bez svesti ne davati ništa na usta. U slučaju pojave grčeva ne davati ništa na usta. Ukoliko unesrećeno lice ima grčeve ne davati ništa na usta. U slučaju nedoumice ili smetnji zatražiti pomoć lekara.

U slučaju udisanja:

Unesrećeno lice izvesti na svež vazduh i postaviti u položaj koji ne ometa disanje. U slučaju pojave smetnji pri disanju/ otežanog disanja odmah zatražiti pomoć lekara.

U slučaju kontakta sa kožom:

Odmah oprati sa dosta vode i sapuna. Skinuti kontaminiranu odeću i obavezno oprati pre ponovne upotrebe. U slučaju pojave iritacije kože zatražiti medicinski savet/mišljenje.

U slučaju kontakta sa očima:

Ispirati sa vodom nekoliko minuta držeći očne kapke otvorene . Ukloniti kontaktna sočiva ukoliko postoje i ukoliko je to moguće učiniti. Nastaviti sa ispiranjem. Odmah zatražiti pomoć lekara.

U slučaju gutanja:

Ne izazivati povraćanje. U slučaju povraćanja unesrećeno lice postaviti u adekvatan položaj kako bi se sprečila opasnost od aspiracije sadržaja. Odmah zatražiti lekarsku pomoć.

4.2. Najvažniji simptomi i efekti, akutni i odloženi

Do pojave simptoma može doći i nekoliko časova nakon izlaganja.

U slučaju udisanja:

Glavobolja, vrtoglavica.

U slučaju kontakta sa kožom:

Izaziva iritaciju kože.

U slučaju kontakta sa očima:

Nema dostupnih podataka.

U slučaju gutanja:

Nema dostupnih podataka.

4.3. Naznačavanje potrebne hitne medicinske pomoći i posebnog tretmana

Tretirati simptomatski.

POGLAVLJE 5. MERE ZA GAŠENJE POŽARA**5.1. Sredstva za gašenje požara**

Mere za gašenje požara prilagoditi uslovima sredine.

Odgovarajuća sredstva za gašenje požara:

Vodena magla, ugljen dioksid, pena, prašak za gašenje požara.

Neodgovarajuća sredstva za gašenje požara:

Jak vodeni mlaz.

5.2. Posebne opasnosti koje potiču od supstance ili smeše

Opasni proizvodi sagorevanja:

Veoma zapaljiv aerosol. Posuda pod pritiskom - može se rasprsnuti u slučaju zagrevanja. Može doći do formiranja eksplozivnih smeša para/vazduh. U slučaju požara može doći do formiranja ugljen monoksida, ugljen dioksida, aldehida, čađi, toksičnih proizvoda pirolize.

5.3. Savet za vatrogasce

Mere zaštite:

Ne udisati požarne/eksplozivne gasove. Ugrožene kontejnere hladiti vodenim sprejom/parom/maglom. Neoštećene kontejnere ukloniti izvan zone opasnosti ukoliko je to moguće učiniti na bezbedan način. Sprečiti da ostaci od požara i voda upotrebljena za gašenje požara dospu u životnu sredinu. Vodu upotrebljenu za gašenje požara odložiti u skladu sa propisima.

Zaštitna oprema:

Koristiti samostalan aparat za disanje sa nezavisnim dotokom vazduha. Koristiti kompletnu zaštitnu odeću koja u potpunosti štiti od hemikalija.

POGLAVLJE 6. MERE U SLUČAJU SLUČAJNOG ISPUŠTANJA**6.1. Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju opasnosti**

Uputstva za lica koja nisu pripadnici službe za reagovanje na vanrednu situaciju:

Ne udisati gas/ dim/ paru/ aerosol. Sprečiti kontakt sa kožom, očima, odećom. Evakuisati oblast.

Uputstva za osoblje službe za reagovanje na vanrednu situaciju:

Ukloniti sve izvore paljenja. Obezbediti adekvatno provetravanje. Ne udisati gas/ dim/ paru/ aerosol. Sprečiti kontakt sa kožom, očima, odećom. Koristiti ličnu zaštitnu opremu. Takođe, videti i informacije date u Podpoglavlju 6.1.: Uputstva za lica koja nisu pripadnici službe za reagovanje na vanrednu situaciju.

6.2. Predostrožnosti za životnu sredinu

Sprečiti da proizvod dospe u vodene tokove, zemljište, odvođe i kanalizaciju. Rizik od eksplozije u slučaju požara. Sprečiti površinsko širenje (npr. podizanjem nasipa). U slučaju izlivanja proizvoda obavestiti nadležne organe.

6.3. Metode i materijali za ograničavanje i čišćenje

Zaustaviti curenje, ukoliko je to moguće učiniti na bezbedan način. Sakupiti pomoću materijala za vezivanje tečnosti (pesak, univerzalna sredstva za vezivanje, sredstva za vezivanje kiselina). Sakupljeni materijal odložiti u skladu sa propisima. Temeljno oprati zaprljane predmete/površine uzimajući u obzir propise o zaštiti životne sredine.

6.4. Upućivanje na druga poglavlja

- Za hitne kontakt informacije videti Poglavlje 1.
 Za informacije o bezbednom rukovanju videti Poglavlje 7.
 Za informacije o ličnoj zaštitnoj opremi videti Poglavlje 8.
 Za informacije o odlaganju otpada videti Poglavlje 13.

POGLAVLJE 7. RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje

Obratiti pažnju na uputstvo za upotrebu. Zaštititi od sunčeve svetlosti. Ne izlagati temperaturama iznad 50 °C/ 122 °F. Obezbediti adekvatno provetravanje. Ne udisati gas/ dim/ paru/ aerosol. Sprečiti kontakt sa kožom, očima, odećom. Koristiti ličnu zaštitnu opremu. Uputstva za zaštitu od požara/eksplozije: ne prskati u pravcu plamena/ predmeta koji tinjaju. Držati dalje od izvora toplote, vrućih površina, otvorenog plamena i drugih izvora paljenja. Zabranjeno pušenje. Zagrevanje dovodi do povećanja pritiska i opasnosti od pucanja ambalaže. Preduzeti mere protiv elektrostatičkog punjenja. Može doći do formiranja eksplozivnih smeša para/vazduh. Ne probadati / ne paliti ambalažu čak ni nakon potpunog iskorišćenja proizvoda. Poštovati opšte higijenske mere pri rukovanju sa hemikalijama. Oprati ruke pre pauze i na kraju rada. Skinuti kontaminiranu odeću i zaštitnu opremu pre ulaska u prostorije namenjene za ishranu.

7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti

Držati kontejnere čvrsto zatvorene. Čuvati pod ključem. Obezbediti adekvatno provetravanje. Čuvati na hladnom i dobro provetrenom mestu. Držati dalje od toplote, vrućih površina, varnica, otvorenog plamena i drugih izvora paljenja. Zabranjeno pušenje. Ne skladištiti zajedno sa oksidacionim sredstvima, piroforima ili opasnim materijama koje poseduju sposobnost samopaljenja. Držati dalje od hrane, pića, hrane za životinje. Zaštititi od toplote i direktne sunčeve svetlosti.

7.3. Specifične krajnje upotrebe

Sredstvo za čišćenje kočnica.

POGLAVLJE 8. KONTROLA IZLOŽENOSTI/ LIČNA ZAŠTITA

8.1. Kontrolni parametri

Granične vrednosti izloženosti:

Izvor: Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama ("Sl. Glasnik RS", br. 106/2009, 117/2017 i 107/21):

eten-glikol; etandiol CAS: 107-21-1	Granične vrednosti izloženosti na radnom			
	GVI		KGV	
	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm
	9000	5000	-	-

Izvor: SDS proizvođača:

Ugljen dioksid (CAS: 124-38-9):		
Tip izlaganja	Kontrolni parametri	Regulativa
GVI	5000 ppm; 9000 mg/m ³	EU

Podaci o aktuelnim postupcima za praćenje izloženosti:

Nema dostupnih podataka.

DNEL vrednosti:

Ugljovodonici, C6-C7,n-alkani, ciklični izoalkani,<5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):			
Put izlaganja	Radnik	Potrošač	Efekti
Inhalaciono	2035 mg/m ³	608 mg/m ³	Dugoročni, sistemski
Dermalno	773 mg/kg t.t./dan	699 mg/kg t.t./dan	Dugoročni, sistemski
Oralno	Nema podataka	699 mg/kg t.t./dan	Dugoročni, sistemski

8.2 Kontrola izloženosti

Podaci o tehničkoj kontroli:

Obezbediti adekvatno provetravanje i punktualno usisavanje na kritičnim tačkama.

Podaci o merama individualne zaštite:

Odmah skinuti natopljenu, uprljanu odeću. Temeljno oprati ruke i lice pre pauza i na kraju rada. Po potrebi se istuširati. Na radnom mestu ne jesti, ne piti, ne pušiti. Sprečiti kontakt sa kožom, očima, odećom. Ne udisati gas/ paru/ aerosol.

Zaštita očiju / lica:

Koristiti zaštitne naočare sa bočnom zaštitom u skladu sa standardom SRPS EN 166:2008 (Lična zaštita očiju - Specifikacije).

Zaštita kože ruku:

Koristiti Zaštitne rukavice u skladu sa standardom SRPS EN 374 (Zaštitne rukavice koje štite od opasnih hemikalija i mikroorganizama). Izbor zaštitnih rukavica vršiti u zavisnosti od koncentracije opasne materije, količine i specifičnih uslova radnog mesta. Preporučeni materijal: Nitrilni kaučuk. Preporučena debljina materijala: 0,45 mm. Vreme proboja > 480 min.

Zaštita kože drugih delova tela:

Koristiti odgovarajuću zaštitnu odeću.

Zaštita disajnih organa:

Koristiti zaštitu disajnih organa u slučaju stvaranja aerosola/ magle/ para. Koristiti kompletnu masku sa filterom kombinovanog tipa AX (prema standardu SRPS EN 141). Uzeti u obzir ograničenja i rokove navedene od strane proizvođača.

Zaštita od termičkih opasnosti:

Koristiti zaštitnu odeću koja štiti od plamena. Nositi antistatičku obuću i radnu odeću.

Podaci o kontroli izloženosti životne sredine:

Izbegavati ispuštanje u životnu sredinu.

POGLAVLJE 9. FIZIČKA I HEMIJSKA SVOJSTVA**9.1. Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima**

Fizičko stanje	Aerosol
Boja	Bezbojno
Miris	Na rastvarač
Prag mirisa	Nije primenljivo
Tačka topljenja / tačka mržnjenja	Nije određeno
Tačka ključanja ili početna tačka ključanja i opseg ključanja	88 °C
Zapaljivost	Nije primenljivo (čvrsto/gas)
Donja i gornja granica eksplozivnosti	Donja: 0,6 vol.-%; Gornja: 7,2 vol.-%
Tačka paljenja	-12 °C
Temperatura samopaljenja	Nije određeno
Temperatura raspadanja	Nije određeno

pH	Nije primenljivo
Kinematički viskozitet	< 7 mm ² /s
Rastvorljivost	Voda: praktično nerastvorljiv
Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda (logaritamska vrednost)	Nije određeno
Napon pare	Nije određeno
Gustina i/ili relativna gustina	0,714 g/cm ³ na 20 °C (DIN 51757)
Relativna gustina pare	Nije određeno

9.2. Ostali podaci

Eksplozivna svojstva	Zagrevanje proizvoda može dovesti do eksplozije. Može doći do formiranja eksplozivnih smeša para/vazduh.
----------------------	--

POGLAVLJE 10. STABILNOST I REAKTIVNOST**10.1. Reaktivnost**

Veoma zapaljiv aerosol.

10.2. Hemijska stabilnost

Stabilan ukoliko se koristi i skladišti u skladu sa propisanim uslovima, na normalnoj temperaturi.

10.3. Mogućnost opasnih reakcija

Zagrevanje dovodi do povećanja pritiska i opasnosti od pucanja. Može doći do formiranja eksplozivnih smeša para/vazduh.

10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Ne izlagati temperaturama iznad 50 °C. Držati dalje od izvora toplote, vrućih površina, varnica, otvorenog plamena. Zaštititi od toplote i direktne sunčeve svetlosti.

10.5. Nekompatibilni materijali

Oksidaciona sredstva, pirofori ili opasne materije koje poseduju sposobnost samopaljenja.

10.6. Opasni proizvodi razgradnje

U slučaju požara može doći do formiranja ugljen monoksida, ugljen dioksida, aldehida, čađi, toksičnih proizvoda pirolize.

Ostale informacije:

Ne mešati sa drugim hemikalijama.

POGLAVLJE 11. TOKSIKOLOŠKI PODACI**11.1. Podaci u vezi sa klasama opasnosti po zdravlje koje su utvrđene propisom kojim se uređuje klasifikacija, pakovanje i obeležavanje hemikalija****Akutna toksičnost:**

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Sastojci:**Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):**

Akutna oralna toksičnost: LD50 pacov >5000 mg/kg

Akutna dermalna toksičnost: LD50 pacov >2800 mg/kg

Akutna inhalaciona toksičnost: LC50 pacov > 25,2 mg/l

Korozija kože/ iritacija kože:

Izaziva iritaciju kože.

Teško oštećenje oka / iritacija oka:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Senzibilizacija respiratornih organa/ senzibilizacija kože:

Senzibilizacija kože:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Senzibilizacija respiratornih organa:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Mutagenost germinativnih ćelija:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Karcinogenost:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Toksičnost po reprodukciju:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Specifična toksičnost za ciljni organ - jednokratna izloženost:

Može da izazove pospanost i nesvesticu.

Sastojci:

Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):

Može da izazove pospanost i nesanicu.

Specifična toksičnost za ciljni organ - višekratna izloženost:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Opasnost od aspiracije:

Može izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva.

Podaci o verovatnim putevima izlaganja i efekti hemikalije za svaki mogući put izlaganja:

Nema dostupnih podataka. Efekti na zdravlje nisu poznati.

Podaci o simptomima u vezi sa fizičkim, hemijskim i toksikološkim karakteristikama hemikalije:

Sastojci:

Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):

Može da izazove pospanost i nesanicu.

Podaci o akutnim i hroničnim efektima izlaganja hemikaliji na zdravlje ljudi, uključujući i podatak da li se nakon kratkotrajnog ili dužeg izlaganja mogu očekivati odloženi ili trenutni efekti:

Nema dostupnih podataka.

Odsustvo određenih podataka:

Nema dostupnih podataka.

11.2. Podaci o drugim opasnostima:

Podaci o svojstvima u vezi sa endokrinim poremećajima:

Proizvod ne sadrži supstance sa svojstvima u vezi sa endokrinim poremećajima.

Drugi relevantni podaci:

Nema dostupnih podataka.

POGLAVLJE 12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODACI

12.1. Toksičnost

Proizvod:

Akutna toksičnost za vodene organizme:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Hronična toksičnost za vodene organizme:

Na osnovu dostupnih podataka, kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni.

Sastojci:

Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):

Toksičnost za ribe: Akutna toksičnost: LC50 > 1 - 10 mg/l (Pimephales promelas); Vreme izlaganja: 96h

Toksičnost za dafnije: Akutna toksičnost: ErC50: 10-30 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata); Vreme izlaganja: 72h; Metoda: OECD 201

Toksičnost za alge: Akutna toksičnost: EC50: > 1 - 10 mg/l (Daphnia magna); Vreme izlaganja: 48h

12.2. Perzistentnost i razgradljivost

Proizvod nije testiran.

Sastojci:

Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):

98% za 28 dana; Metoda: OECD 301F; Lako biološki razgradiv.

12.3. Potencijal bioakumulacije

Proizvod nije testiran.

Sastojci:

Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0):

Log Pow: 3,4 - 5,2

12.4. Mobilnost u zemljištu

Proizvod nije testiran.

12.5. Rezultati PBT i vPvB procene

Proizvod ne sadrži supstance koje ispunjavaju kriterijume za identifikaciju kao PBT ili vPvB.

12.6. Podaci o svojstvima u vezi sa endokrinim poremećajima

Proizvod ne sadrži supstance sa svojstvima u vezi sa endokrinim poremećajima.

12.7. Ostali štetni efekti

Nema dostupnih podataka.

POGLAVLJE 13. ODLAGANJE

13.1. Metode tretmana otpada

Stvaranje otpada treba izbegavati ili umanjiti gde god je to moguće.

Proizvod - odredbe propisa kojima se uređuje otpad:

Sa neutrošenim količinama proizvoda treba postupiti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 14/16 95/18 - dr. Zakon, 35/23).

Preporučeni indeksni broj otpada:

Ambalaža - odredbe propisa kojima se uređuje otpad:

Sa ambalažom postupati u skladu sa Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Sl. glasnik RS", br.36/2009 i 95/2018 - dr. zakon).

Preporučeni indeksni broj otpada:

Posude za tretman otpada i metode tretmana otpada:

Kontaminiranu ambalažu / ambalažu koja sadrži ostatke proizvoda tretirati na isti način kao i proizvod.

Posebne mere predostrožnosti za preporučeni tretman otpada:

Sprečiti ispuštanje u kanalizacioni sistem. Ne probijati, niti paliti, čak ni nakon upotrebe.

Fizička i hemijska svojstva koja mogu uticati na izbor tretmana otpada:

Nema dostupnih podataka.

POGLAVLJE 14. PODACI O TRANSPORTU

14.1. UN broj ili ID broj

ADR/ADN/IMDG/ICAO-TI/IATA-DGR: UN 1950

14.2. UN naziv u transportu

ADR/ADN/IMDG: AEROSOLI

ICAO-TI/IATA-DGR: Aerosoli, zapaljivi

14.3. Klase opasnosti u transportu

ADR/ADN: 2

IMDG: 2.1

ICAO-TI/IATA-DGR: 2.1

14.4. Grupa pakovanja

ADR/ADN/IMDG/ICAO-TI/IATA-DGR:

Listica opasnosti: 2.1

ADR/RID:

Klasifikacioni kod: 5F

Posebne odredbe: 190, 327, 344, 625

Ograničene količine: 1 L

Izuzete količine: E0

Transportna kategorija: 2

Kod za ograničenje u tunelima: D

ADN:

Klasifikacioni kod: 5F

Posebne odredbe: 190, 327, 344, 625

Ograničene količine: 1

Izuzete količine: E0

IMDG:

Klasifikacioni kod: 5F

Posebne odredbe: 63, 190, 277, 327, 344, 381, 959

Ograničene količine: 1000 ml

Izuzete količine: E0EmS: F-D, S-U

ICAO-TI/IATA-DGR:

Posebne odredbe: A145, A167, A802

Ograničene količine: putnički: 30 kg; GLQ-putnički: Y203

Izuzete količine: E0

IATA-Uputstvo za pakovanje-putnički: 203

IATA-Maksimalna količina-putnički: 75 kg

IATA-Uputstvo za pakovanje-kargo: 203

IATA-Maksimalna količina-putnički: 150 kg

14.5. Opasnosti po životnu sredinu

ADR/RID/ADN - Opasnost po životnu sredinu:

Da

Opasan materijal:

Ugljovodonici, C6-C7, n-alkani, ciklični izoalkani, <5% n-heksana (CAS: 64742-49-0)

IMDG - Zagađivač mora:

Nema dostupnih podataka.

14.6. Posebne predostrožnosti za korisnika

Zapaljivi gasovi; zapaljive tečnosti.

14.7. Pomorski transport u rasutom stanju u skladu sa aktima Međunarodne pomorske organizacije

Nije primenljivo.

POGLAVLJE 15. REGULATORNI PODACI**15.1. Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom specifični za hemikaliju**

- Zakon o hemikalijama ("Sl. glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15);
- Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN ("Sl.glasnik RS", br. 105/13, 52/17 i 21/19 i 40/23);
- Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista ("Sl. glasnik RS", br. 11 od 14. februara 2024.);
- Pravilnik o detergentima ("Sl. glasnik RS", br.25/15);
- Pravilnik o spisku klasifikovanih supstanci ("Sl. glasnik RS", br. 41/23);
- Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama ("Sl. Glasnik RS", br. 106/2009, 117/2017 i 107/21);
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br. 36/09, 88/10, 14/16 95/18 - dr. Zakon, 35/23);
- Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Sl. glasnik RS", br. 36/09 i 95/18);
- Zakon o transportu opasne robe ("Sl. glasnik RS", br. 104/2016, 83/2018, 95/2018 - dr. zakon i10/2019 -dr. zakon).
- Sadržaj VOC u skladu sa Pravilnikom o ograničenjima i zabranama proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja hemikalija ("Sl. glasnik RS", br. 90/2013, 25/2015, 2/2016, 44/2017, 36/2018 i 9/2020):
VOC: < 100 %
- Propisi kojima se uređuju supstance koje oštećuju ozonski omotač:
Nema dostupnih podataka.
- Propisi kojima se uređuju dugotrajne organske zagađujuće supstance:
Nema dostupnih podataka.
- Propisi kojima se uređuje uvoz i izvoz određenih opasnih hemikalija:
Nema dostupnih podataka.
- Propisi kojima se uređuje zaštita od velikog hemijskog udesa - Seveso kategorija:
2012/18/EU (SEVESO III): E2 Opasnost po vodenu životnu sredinu
Ostali podaci: P3b

Savet o aktivnostima koje proističu iz ovih odredbi i koje primalac hemikalije i bezbednosnog lista treba da preduzme:

Obratiti pažnju na ograničenja kod zapošljavanja u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.

- Propis kojim se uređuju ograničenja i zabrane proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenje hemikalija:

Ograničenja upotrebe (REACH, Aneks XVII): upis 3, upis 40

15.2. Procena bezbednosti hemikalije

Nije urađena procena bezbednosti.

POGLAVLJE 16. OSTALI PODACI

Istorija izmena bezbednosnog lista:

Br. verzije/ datum verzije	Br. Prethodne verzije / datum verzije	Izmene u odnosu na prethodno izdanje
2 / 29.08.2024.	1 / 01.02.2022.	Izmena svih Poglavlja bezbednosnog lista u skladu sa novim Pravilnikom o sadržaju bezbednosnog lista ("Sl. glasnik RS", br. 11 od 14. februara 2024.). Za više informacija videti prethodno izdanje bezbednosnog lista.

Legenda / Objašnjenje svih skraćenica i akronima korišćenih u bezbednosnom listu:

ADN	Evropski sporazum koji se tiče međunarodnog vodenog prevoza opasne robe
ADR	Evropski sporazum koji se tiče međunarodnog drumskog prevoza opasne robe
ATE	Procenjena vrednost akutne toksičnosti
CAS	Identifikacioni broj koji je dodeljen svakoj pojedinačnoj supstanci (jedinjenju ili
CEN	Evropski komitet za standardizaciju
CMR	Karcinogen, mutagen ili toksičan po reprodukciju
COD	Hemijska potrošnja kiseonika. Koristi za procenu stepena zagađenja vode
DNEL	Izvedene doze bez efekta
ECHA	Evropska agencija za hemikalije
EINECS	Evropski inventar postojećih hemijskih supstanci
EU	Evropska Unija
EWG	Evropski katalog otpada
GES	Opšti scenario izloženosti
GHS	Globalno harmonizovani sistem
IATA	Udruženje za međunarodni avio saobraćaj
IARC	Intrenacionalna agencija za ispitivanje kancera
IMDG	Opasne materije za međunarodni pomorski saobraćaj
LC50	Letalna koncentracija, koncentracija hemikalije koja ubija 50% testirane populacije
LD50	Letalna doza, doza hemikalije koja ubija 50% testirane populacije
LOAEL	Najmanja doza koja izaziva štetne efekte po zdravlje
MARPOL	Međunarodna konvencija o prevenciji zagađenja mora koje potiče sa brodova
MDK	Maksimalne dozvoljene koncentracije hemijskih štetnosti u vazduhu radne okoline
NOEC	Najviša koncentracija bez zapaženog efekta
NOAEL	Najveća doza pri kojoj se ne javljaju štetni efekti po zdravlje

OSHA	Evropska agencija za bezbednost i zdravlje na radu
PBT	Perzistentna, bioakumulativna i toksična supstanca
PNEC	Predviđena koncentracija bez efekata
PPE	Lična zaštitna oprema
REACH	Uredba EU usvojena u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine od opasnih
RID	Međunarodna norma za železnički transport opasnih supstanci
SCBA	Nezavisni izolacioni aparat za zaštitu disajnih organa
SDS	Bezbednosni list
SRPS	Oznaka za standarde i srodne dokumente koje donosi Institut za standardizaciju
STEL	Kratkoročna granica izloženosti
STOT	Specifična toksičnost za ciljni organ
(STOT) RE	Višekratna izloženost
(STOT) SE	Jednokratna izloženost
SVHC	Supstance koje izazivaju zabrinutost
TWA	Prosečna koncentracija uzoraka u jedinici vremena
UN	Ujedinjene nacije
VOC	Lako isparljiva organska jedinjenja
vPvB	Veoma perzistentna i veoma bioakumulativna

Osnovna literatura i izvori podataka:

Bezbednosni list proizvođača.

Smeše - Metode za procenu podataka korišćene u svrhu klasifikacije smeše:

Metoda proračuna.

Klase i kategorije opasnosti - pregled skraćenica iz Poglavlja 2 i 3:

Aerosoli 1	Aerosoli, kategorija 1
Zap.teč.2	Zapaljive tečnosti, kategorija 2
Asp.1	Opasnost od aspiracije, kategorija 1
Irit.kože 2	Iritacija kože, kategorija 2
Spec.toks.-JI 3	Specifična toksičnost za ciljni organ-jednokratna izloženost, kategorija 3
Vod.živ.sred.-hron.2	Opasnost po vodenu životnu sredinu, kategorija Hronično 2

Spisak relevantnih obaveštenja o opasnosti i obaveštenja o merama predostrožnosti:

Obaveštenja o opasnosti - Pregled H oznaka iz Poglavlja 2 i 3:

H222	Veoma zapaljiv aerosol
H225	Lako zapaljiva tečnost i para
H229	Posuda pod pritiskom: može se rasprsnuti, ako se zagreva
H304	Može izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva
H315	Izaziva iritaciju kože
H336	Može da izazove pospanost i nesvesticu
H411	Toksično po živi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama

Obaveštenja o merama predostrožnosti - Pregled P oznaka iz Poglavlja 2:

P101	Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalažu ili etiketu proizvoda.
P102	Čuvati van domašaja dece.
P210	Držati dalje od toplote, vrućih površina, varnica, otvorenog plamena i drugih izvora paljenja. Zabranjeno pušenje.
P211	Ne prskati na otvoren plamen ili drugi izvor paljenja.
P251	Ne probijati, niti paliti, čak ni nakon upotrebe.
P260	Ne udisati sprej.

P410 + P412	Zaštititi od sunčeve svetlosti. Ne izlagati temperaturama višim od 50°C / 122°F.
P501	Odlaganje sadržaja/ambalaže u skladu sa lokalnim, regionalnim, nacionalnim/internacionalnim propisima.

Savet o odgovarajućoj obuci za zaposlene radi osiguranja zaštite zdravlja ljudi i životne sredine:

Osigurati da su lica zadužena za manipulaciju obučena da minimiziraju izloženost proizvodu.

Obaveštenje za čitaoce:

Informacije koje se ovde nalaze bazirane su na našem dosadašnjem saznanju, dati su kao sigurnosna uputstva i opis bezbednosnih zahteva vezanih za smešu, a ne kao garancija njihovih osobina. Smeša ne sme biti korišćena u druge svrhe, osim u one naznačene u tački 1, bez dobijenih pismenih uputstava za rukovanje. Korisnik je odgovoran za preduzimanje neophodnih mere u skladu sa zakonskim propisima.

KRAJ BEZBEDNOSNOG LISTA